

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

ZATWIERDZAM

Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej
nadbryg. Andrzej Bartkowiak

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

**ZASADY
PRZYGOTOWANIA
STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
DO UDZIAŁU W DZIAŁANIACH
RATOWNICZYCH**

Warszawa, 3 lutego 2022 r.

Opracowanie:

Biuro Edukacji Komendy Głównej PSP

Przedmiotowy dokument został wydany na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 z późn. zm.).

Niniejszy dokument powstał w oparciu o „Zasady organizacji szkoleń członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych” zatwierdzone 17 listopada 2015 r. przez Komendanta Głównego PSP, w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych i zastępuje przywołane „Zasady ...”.

Dokumenty powiązane :

- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490) i akty wykonawcze,
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261),
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2053 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 roku w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. poz. 1737),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1509),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 roku w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 roku w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. Nr 143, poz. 1002, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lipca 2006 roku w sprawie ramowej organizacji komendy wojewódzkiej i powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1607),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 roku w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 roku w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1681),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 roku w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. z 2021, poz. 411),
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 roku w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 143 z późn. zm.),
- Program szkolenia dla strażaków ratowników OSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Zasady organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, grudzień 2020 roku,
- Zasady organizacji działań poszukiwawczo-ratowniczych w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, listopad 2016 roku,

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

- Zasady organizacji ratownictwa chemicznego i ekologicznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, listopad 2021 roku,
- Zasady organizacji ratownictwa medycznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, czerwiec 2021 roku,
- Zasady organizacji ratownictwa technicznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, październik 2021 roku,
- Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, wrzesień 2020 roku.

Wstęp

Ochotnicze straże pożarne należą do najstarszych organizacji społecznych w Polsce. Pierwsze jednostki rozpoczęły swoją działalność już w XVIII w.¹, a ich celem było niesienie pomocy w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza związanych z zagrożeniem pożarowym. Postęp cywilizacyjny sprawił, że zakres działań ochotniczych straży pożarnych stale wzrasta i obecnie obejmuje realizację zadań na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzenie na szeroką skalę działań profilaktycznych.

Ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków OSP, zwanych strażakami OSP. Wśród strażaków OSP, ze względu na objęcie niniejszymi zasadami, można wyróżnić:

- a) członka dziecięcej drużyny pożarniczej (DDP),
- b) członka młodzieżowej drużyny pożarniczej (MDP),
- c) kandydata na strażaka ratownika OSP – strażaka OSP w trakcie szkolenia podstawowego OSP oraz strażaka OSP po szkoleniu podstawowym OSP do ukończenia 18 roku życia,
- d) strażaka ratownika OSP po ukończeniu szkolenia podstawowego.

Do zadań ochotniczych straży pożarnych należy podejmowanie działań w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przez:

- prowadzenie działań ratowniczych, udział w działaniach ratowniczych oraz akcjach ratowniczych, a także udział w działaniach prowadzonych przez inne służby, inspekcje i straże;
- udział w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych poza granicami kraju na podstawie umów międzynarodowych;
- udział w alarmowaniu i ostrzeganiu ludności o zagrożeniach;
- udział w ochronie ludności;
- wykonywanie kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- organizowanie ćwiczeń oraz udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty;

---

¹ Bubak M. „Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w budowie bezpieczeństwa lokalnego” Studia de Securitate 8 (2018)

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

- zabezpieczanie obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP, określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym;
- propagowanie zasad i dobrych praktyk w zakresie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
- organizowanie przedsięwzięć służących krzewieniu sportu i kultury fizycznej;
- organizowanie przedsięwzięć oświatowo-kulturalnych propagujących wiedzę i umiejętności w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- upowszechnianie i wspieranie współdziałania między lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy;
- wspieranie gminy w realizacji pomocy na rzecz społeczności lokalnej;
- integrowanie społeczności lokalnej;
- udział we współpracy międzynarodowej gminy.

Zaangażowanie strażaków ratowników OSP w szerokie spektrum działań ratowniczych niewątpliwie wymaga od nich odpowiedniego przygotowania, zarówno teoretycznego, jak i praktycznego. W związku z powyższym, wraz ze zwiększającą się rolą ochotniczych straży pożarnych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego, zauważona została potrzeba nowelizacji rozwiązań w zakresie procesu szkolenia strażaków OSP. Niniejszy dokument dotyczy zmian sposobu organizacji i realizacji ścieżki szkoleniowej. Wdrażanie nowych zasad organizacji szkolenia strażaków OSP ma również wpływ na wzmocnienie relacji pomiędzy Państwową Strażą Pożarną i ochotniczymi strażami pożarnymi. Współpraca wynika nie tylko z zapisów aktów prawnych, ale przede wszystkim ze wzajemnych relacji zapoczątkowanych w procesie szkolenia. Są one kultywowane i rozwijane podczas udziału w działaniach ratowniczych, gdzie wzajemne zaufanie ma ogromny wpływ na jakość wykonywanych czynności związanych z ratowaniem zdrowia, życia i mienia ludzkiego.

Niniejsze zasady uwzględniają:

- ewaluację programów szkolenia;
- dopuszczenie nieletnich do szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP;
- ujednoczenie dokumentowania szkoleń OSP;
- przepisy RODO.

Spis treści

I.	SZKOLENIA STRAŻAKÓW OSP	8
II.	ŚCIEŻKA SZKOLENIA STRAŻAKA OSP	9
III.	DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW OSP	9
IV.	PODMIOTY UPRAWNIONE DO REALIZACJI I NADZORU NAD SZKOLENIAMI	10
V.	KWALIFIKACJE I UPRAWNIENIA STRAŻAKÓW OSP.....	11
VI.	ORGANIZACJA I REALIZACJA SZKOLEŃ STRAŻAKÓW OSP	12
VII.	PRZYGOTOWANIE, ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO NABYTE UPRAWNIENIA STRAŻAKA OSP	16
VIII.	ZASADY DOKUMENTOWANIA SZKOLEŃ	18
IX.	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	20
X.	RODZAJE DOKUMENTACJI Z PRZEBIEGU SZKOLENIA	21

I. SZKOLENIA STRAŻAKÓW OSP

Państwowa Straż Pożarna, zgodnie z ustawą o ochotniczych strażach pożarnych realizuje dla strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP, na poziomie:

1. podstawowym:

- a) szkolenie podstawowe strażaka ratownika ochotniczych straży pożarnych;
- b) szkolenie kierowcy-konserwatora sprzętu ratowniczego ochotniczych straży pożarnych – wymagane jedynie dla strażaka ratownika OSP pełniącego funkcję kierowcy.

2. specjalistycznym:

- a) szkolenie z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- b) szkolenie z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- c) szkolenie przygotowujące do przystąpienia do egzaminu uprawniającego do kierowania pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t.

Szkolenia realizowane przez PSP z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmują uzyskanie/aktualizowanie uprawnień ratownika zgodnie z wymogami ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

3. dowódczym:

- a) szkolenie kierującego działaniem ratowniczym dla strażaka ratownika ochotniczych straży pożarnych (dowódcy OSP);
- b) szkolenie naczelnika ochotniczych straży pożarnych;
- c) szkolenie komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej.

4. dodatkowym:

- a) szkolenie doskonalące dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych, o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t.;
- b) szkolenia z poszczególnych dziedzin ratowniczych;
- c) inne szkolenia wymagane do obsługi sprzętu i urządzeń będących na wyposażeniu jednostek OSP.

Szkolenia wymienione w rozdziale I pkt 4 lit. c) mogą być realizowane także przez podmioty zewnętrzne w oparciu o programy zatwierdzone przez właściwe organy lub podmiot uprawniony.

II. ŚCIEŻKA SZKOLENIA STRAŻAKA OSP

1. Do szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP może przystąpić:
  - strażak OSP, który ukończył 18 lat;
  - strażak OSP w wieku 16-18 lat, należący do MDP;stając się kandydatem na strażaka ratownika OSP.
2. Strażak ratownik OSP jest uprawniony do udziału we wszystkich pozostałych szkoleniach wymienionych w rozdziale I.
3. Strażak ratownik OSP szkolenia na poziomie dowódczym odbywa zgodnie z kolejnością określoną w rozdziale I pkt 3 lit. od a) do c).
4. Zaleca się, aby osoba powołana na komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej w trybie art. 10 pkt 7 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych ukończyła szkolenie określone w rozdziale I pkt 3 lit. c).
5. Na zasadzie art. 11 ust. 4 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych za ukończenie szkoleń z poszczególnych dziedzin ratowniczych uznaje się szkolenia z zakresu:
  - a) ratownictwa technicznego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym
  - b) ratownictwa chemicznego i ekologicznego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym
  - c) ratownictwa na obszarach wodnych realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym;
  - d) ratownictwa lodowego;
  - e) ratownictwa wysokościowego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym;
  - f) działań poszukiwawczo-ratowniczych realizowanych przez ksrg w zakresie podstawowym;
  - g) gaszenia pożarów wewnętrznych.

III. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW OSP

Celem doskonalenia umiejętności strażaków ratowników OSP jest ciągłe uzupełnianie, pogłębianie i aktualizowanie wiedzy i umiejętności. Doskonalenie umiejętności należy realizować w trybie pracy ciągłej w formie zajęć teoretycznych i praktycznych, na które składają się w szczególności:

- zajęcia teoretyczne, w tym dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy;

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

- zajęcia praktyczne (poligonowe), doskonalące nabyte umiejętności;
- samokształcenie kierowane;
- ćwiczenia w macierzystych jednostkach OSP;
- cykliczne ćwiczenia zgrywające w ramach struktur funkcjonowania ksrg;
- zapoznanie z obiektami szczególnymi ze względu na charakter zagrożenia, zlokalizowanymi na terenie własnego działania;
- zapoznanie z topografią terenu własnego działania;
- czynny udział w zawodach sportowo-pożarniczych;
- zajęcia z zakresu wychowania fizycznego;
- zajęcia kształtujące umiejętności przewodników psów ratowniczych do udziału w działaniach ratowniczych.

Obowiązek organizacji doskonalenia umiejętności strażaków ratowników OSP spoczywa bezpośrednio na właściwym naczelniku OSP, o ile statut nie stanowi inaczej. Bezpośredni nadzór merytoryczny nad realizacją doskonalenia umiejętności strażaków ratowników OSP sprawuje właściwy terytorialnie komendant gminny ochrony przeciwpożarowej lub inna osoba wyznaczona przez prezesa OSP w uzgodnieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) w przypadku braku powołania komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej.

W ramach doskonalenia umiejętności strażaków ratowników OSP realizowane są zajęcia szkoleniowe na poligonach, w komorach rozgorzeniowych i symulatorach środowisk pożarowych wg oddzielnych programów.

IV. PODMIOTY UPRAWNIONE DO REALIZACJI I NADZORU NAD SZKOLENIAMI

1. Organizatorem szkoleń realizowanych na poziomie podstawowym są komendy powiatowe/miejskie Państwowej Straży Pożarnej oraz szkoły PSP.
2. Szkolenia, o których mowa w rozdziale IV pkt 1, realizowane są na terenie jednostek organizacyjnych właściwych dla organizatora szkolenia lub innych obiektach i miejscach, spełniających warunki określone w programie szkolenia.
3. Organizatorem szkoleń realizowanych na poziomie specjalistycznym i dowódczym są szkoły i komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej.
4. Organizatorem innych szkoleń są szkoły i komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej oraz inne podmioty zewnętrzne.
5. Nadzór w imieniu komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej nad szkoleniami strażaków OSP, na obszarze województwa, sprawuje właściwy terytorialnie komendant wojewódzki PSP.

6. Nadzór w imieniu komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nad szkoleniami strażaków OSP, na obszarze powiatu/ miasta, sprawuje właściwy terytorialnie komendant powiatowy/ miejski PSP.
7. Nadzór nad doskonaleniem umiejętności strażaków ratowników OSP, na obszarze województwa odbywa się analogicznie jak w rozdziale IV pkt 5., a na terenie powiatu jak w pkt. 6.

V. KWALIFIKACJE I UPRAWNIENIA STRAŻAKÓW OSP

1. Uprawnienia do wykonywania czynności ratowniczych, a także pełnienia funkcji dowódczych, strażak ratownik OSP nabywa po ukończeniu poszczególnych rodzajów szkoleń.
  2. Ukończenie poszczególnych szkoleń upoważnia strażaka ratownika OSP do eksploatacji i obsługi sprzętu w ramach wykonywania działań ratowniczych jeżeli:
    - a) w ramach szkolenia strażak ratownik OSP nabył wiedzę i umiejętności w zakresie eksploatacji i obsługi tego sprzętu;
    - b) zapoznał się z instrukcją obsługi tego sprzętu;
    - c) nie są wymagane dodatkowe uprawnienia na eksploatację i obsługę tego sprzętu.
  3. Członkowie OSP, którzy ukończyli szkolenie zgodnie z zapisami wcześniej obowiązującego systemu szkolenia zachowują swoje uprawnienia do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych zgodnie z obowiązującymi w dniu ukończenia szkolenia programami szkoleń.
  4. Od członków OSP, którzy posiadają kwalifikacje w zawodzie strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa nie wymaga się ukończenia szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP, a w przypadku strażaka PSP, który pełni/pełnił służbę jako kierowca nie wymaga się także ukończenia szkolenia dla kierowcy-konserwatora sprzętu ratowniczego ochotniczych straży pożarnych.
  5. Członkowie OSP, którzy posiadają kwalifikacje w zawodzie strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa albo tytuł zawodowy inżynier i dyplom ukończenia studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej, mogą pełnić funkcję dowódcy, naczelnika OSP oraz komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej.
  6. Ukończenie przeszkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ramach służby kandydackiej, realizowanego podczas kształcenia w szkołach PSP jest równorzędne z ukończeniem szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP.
-

7. Wszystkie nabyte kwalifikacje i uprawnienia uznaje się za ważne, pod warunkiem okazania dokumentów potwierdzających nabycie kwalifikacji i uprawnień w ramach szkoleń dla strażaków OSP oraz szkoleń w ramach ochrony przeciwpożarowej.
8. Od strażaka OSP który ukończył „Szkolenie komendantów gminnych Z OSP RP” nie wymaga się ukończenia „Szkolenia komendantów gminnych ochrony przeciwpożarowej”.
9. Strażak ratownik OSP, który posiada aktualne kwalifikacje wymagane dla ratownika medycznego, lekarza systemu lub pielęgniarki systemu, realizujący doskonalenie zawodowe, nie podlega obowiązkowi uzyskania/ aktualizowania uprawnień ratownika zgodnie z wymogami ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

VI. ORGANIZACJA I REALIZACJA SZKOLEŃ STRAŻAKÓW OSP

1. Szczegółowe zasady realizacji szkoleń strażaków OSP, określają odpowiednie programy szkoleń.
2. Do szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP mogą być dopuszczone osoby w wieku 16-18 lat, za zgodą jednego z rodziców, opiekunów prawnych albo opiekunów faktycznych, z wyłączeniem czynności i prac, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac (Dz. U. 2016 poz. 1509), przy utrzymaniu kryterium wiekowego dla strażaka ratownika OSP w zakresie udziału w działaniach ratowniczo-gaśniczych (wiek powyżej 18 lat). Zasady realizacji szkolenia dla członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych określa program szkolenia strażaka ratownika OSP.
3. Szkolenia dla strażaków ratowników OSP należy realizować z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. W procesie nauczania należy zwracać uwagę na istniejące lub mogące wystąpić zagrożenia oraz wskazywać na sposoby bezpiecznego wykonywania zadań. Zajęcia praktyczne należy prowadzić z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej, odpowiednich do zakresu realizowanego ćwiczenia. Środki ochrony indywidualnej oraz używany w trakcie zajęć sprzęt musi posiadać aktualne świadectwa dopuszczenia do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej (jeśli takowe wymagane zostało prawnie określone), być sprawny, spełniać wymogi zgodne z wytycznymi producenta i posiadać dopuszczenie do użytkowania aktualne na czas szkolenia. Organizator szkolenia może dopuścić, aby słuchacz korzystał ze sprzętu macierzystej jednostki podczas szkolenia. Sprzęt ten musi posiadać dopuszczenie do użytkowania i aktualne badanie/przegląd.

4. Realizacja zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy wskazanych w programie szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP jest równoznaczna z ukończeniem szkolenia, o którym mowa w art. 8 ust. 4 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.
  5. Szkolenia można realizować w systemie codziennym, wieczorowym bądź weekendowym, w tym w dni wolne od pracy. Dopuszcza się realizację zajęć teoretycznych w formie zdalnej.
  6. Przed rozpoczęciem szkolenia organizator przeprowadza spotkanie organizacyjne ze słuchaczami. Celem spotkania jest przedstawienie planu szkolenia oraz zasad jego realizacji. Dopuszczalna jest zdalna forma realizacji tego spotkania.
  7. Zajęcia na szkoleniu mogą prowadzić:
    - funkcjonariusze PSP wyznaczeni przez organizatora szkolenia, posiadający co najmniej kwalifikacje do zajmowania stanowisk:
      - oficerskich – bez ograniczeń;
      - aspiranckich – rok stażu służby;
      - podoficerskich – 3-letni staż służby;
    - specjaliści o odpowiednim przygotowaniu kierunkowym (w tym funkcjonariusze PSP w stanie spoczynku);
    - funkcyjni Związku OSP RP posiadający odpowiednie przygotowanie merytoryczne (5-letnia przynależność do OSP).
  8. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację szkolenia jest kierownik szkolenia. Do jego zadań należy:
    - wybór kadry dydaktycznej;
    - opracowanie w porozumieniu z kadrą dydaktyczną planu realizacji szkolenia;
    - zapewnienie sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć;
    - wybór obiektów do realizacji zajęć (ewentualne uzgodnienie z właścicielem obiektu możliwości realizacji zajęć);
    - zapewnienie jednego zestawu ratownictwa medycznego R1 z AED do zabezpieczenia medycznego podczas zajęć praktycznych (zaleca się, aby podczas zajęć dostępny był ratownik w myśl ustawy o „PRM”);
    - prowadzenie nadzoru nad realizacją programu szkolenia;
    - przedstawienie słuchaczowi w dniu rozpoczęcia szkolenia:
      - programu i zalecanej literatury;
-

- zasad realizacji programu i zaliczenia szkolenia oraz sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania;
  - prowadzenie zajęć podczas szkolenia;
  - przygotowanie dokumentacji szkoleniowej.
9. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna, trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
10. Zajęcia dydaktyczne należy realizować w liczbie nie przekraczającej 10 godzin lekcyjnych dziennie.
11. Należy zapewnić warunki do realizacji celów dydaktycznych poprzez stosowanie różnorodnych form organizacji procesu nauczania. Skuteczność procesu dydaktycznego wymaga łączenia metod podających z metodami aktywizującymi.
12. W rozkładzie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację tematyczną.
13. Podczas planowania zajęć praktycznych należy zwrócić uwagę na ich właściwą organizację, a w szczególności na zapewnienie:
- odpowiednio przygotowanej pozoracji zdarzenia/ sytuacji do założenia;
  - niezbędnego sprzętu;
  - właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.
14. W procesie kształtowania umiejętności słuchaczy powinny wystąpić następujące etapy:
- uświadomienie słuchaczom nazwy i znaczenia danej umiejętności;
  - sformułowanie na podstawie opanowanych wiadomości reguł, algorytmów postępowania;
  - pokaz wykonania danej czynności przez instruktora;
  - wykonanie pierwszych czynności przez słuchacza pod stałą kontrolą instruktora;
  - systematyczne i samodzielne wykonywanie przez słuchacza ćwiczeń odpowiednio rozłożonych w czasie.
15. Do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych organizator szkolenia zobowiązany jest do zapewnienia niezbędnego sprzętu.
16. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą instruktorsko-metodyczną. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń, omówienie ich przebiegu oraz wskazanie zagrożeń mogących wystąpić podczas realizacji zajęć.

17. W czasie trwania zajęć praktycznych instruktor na bieżąco kontroluje w grupach poprawność wykonywania zadań i koryguje zauważone błędy i nieprawidłowości. Na zakończenie ćwiczeń, w ramach instruktażu końcowego, instruktor podsumowuje zajęcia, sprawdza stopień przyswojenia wiedzy i umiejętności, analizuje i omawia popełnione w czasie ćwiczeń błędy i przyczyny ich występowania oraz wskazuje prawidłowy sposób wykonania zadania.
18. Należy inspirować słuchaczy do systematycznego uaktualniania, pogłębiania i rozszerzania wiedzy, a zwłaszcza w toku dalszego doskonalenia umiejętności, prowadzonego w jednostkach macierzystych oraz w formie samokształcenia kierowanego z zastosowaniem e-learningu.
19. Organizator szkolenia skreśla osobę z listy słuchaczy szkolenia w trakcie jego trwania w przypadku braku uczestnictwa w zajęciach. Skreślenie z listy następuje w przypadku:
- a) szkoleń realizowanych stacjonarnie z dniem, gdy absencja na zajęciach:
    - teoretycznych przekroczy 30% jednostek lekcyjnych, przewidzianych w programie szkolenia lub
    - praktycznych przekroczy 20% jednostek lekcyjnych, przewidzianych w programie szkolenia,z zastrzeżeniem, że łączna absencja słuchacza na szkoleniu nie może przekroczyć 30 % jednostek lekcyjnych.
  - b) szkoleń, w których część teoretyczna realizowana jest przy wykorzystaniu metod nauczania na odległość na zasadzie warunku dla zajęć praktycznych pkt. 19 lit. a) tiret drugi.

Decyzja musi być odpowiednio udokumentowana, wraz z pisemnym powiadomieniem o zaistniałym fakcie kierownika jednostki kierującej na szkolenie.

20. Szczegółowe zasady organizacji i realizacji szkoleń wynikających z odrębnych przepisów określają programy szkoleń wydane na podstawie tychże przepisów (w szczególności: szkolenie przygotowujące do egzaminu dopuszczającego do kierowania pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t. dla strażaka ratownika OSP, kurs dla strażaka ratownika OSP z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy).

VII. PRZYGOTOWANIE, ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO NABYTE UPRAWNIENIA STRAŻAKA OSP

1. Egzaminy końcowe są przeprowadzane przez komisję egzaminacyjną wyznaczoną (rozkaz, decyzja lub zarządzenie) przez właściwego dla organizatora szkolenia komendanta PSP. Dokument powołujący komisję powinien określać zakres i tryb jej pracy oraz procedurę postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji o której mowa w pkt. 7 poniżej.
  2. Komisja egzaminacyjna składa się minimum z: przewodniczącego, jego zastępcy, członka komisji.
  3. W komisji egzaminacyjnej w charakterze obserwatora może również zasiadać komendant gminny ochrony przeciwpożarowej lub przedstawiciel oddziału związku ochotniczych straży pożarnych. Ustalenia w przedmiotowym zakresie podejmie organizator szkolenia.
  4. Organizator szkolenia na 7 dni przed egzaminem końcowym ma obowiązek poinformowania o jego terminie właściwy terytorialnie oddział związku ochotniczych straży pożarnych.
  5. Członkowie komisji egzaminacyjnej, z wyłączeniem przedstawicieli związku ochotniczych straży pożarnych, współpracują z przewodniczącym i wykonują zadania związane z organizacją i przebiegiem egzaminu końcowego.
  6. Komisja egzaminacyjna przed rozpoczęciem egzaminu końcowego ma obowiązek:
    - a) dokonać weryfikacji dokumentacji szkoleniowej;
    - b) potwierdzić liczbę słuchaczy dopuszczonych do egzaminu końcowego;
    - c) zweryfikować dane osobowe słuchacza na podstawie ważnego dokumentu tożsamości.
  7. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej w przypadku stwierdzenia braku realizacji zajęć dydaktycznych (niekompletność w załączniku nr 2 arkusz plan/ realizacja zajęć dydaktycznych) powinien:
    - a) wstrzymać egzamin do czasu wyjaśnienia wątpliwości/ uzupełnienia dokumentacji;
    - b) odstąpić od przeprowadzenia egzaminu;Zaistniały fakt wymaga pisemnego udokumentowania w protokole.
  8. Warunkiem ukończenia szkolenia jest zaliczenie egzaminu końcowego w zakresie określonym w programie szkolenia.
-

9. Słuchacz, który nie zaliczył egzaminu końcowego lub jego części (część teoretyczna lub praktyczna) może przystąpić do egzaminu poprawkowego na najbliższym szkoleniu. Egzamin poprawkowy przeprowadza się zgodnie z zasadami egzaminu końcowego.
10. Słuchacz, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu końcowego lub poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez organizatora szkolenia na najbliższym szkoleniu, po ustaniu przyczyny nieprzystąpienia do egzaminu końcowego. Egzamin w ramach terminu dodatkowego przeprowadza się zgodnie z zasadami egzaminu końcowego.
11. W razie nieprzystąpienia słuchacza do egzaminu końcowego z przyczyn nieusprawiedliwionych, nie przysługuje mu prawo do dodatkowego terminu egzaminu.
12. Słuchacz, który nie zaliczył egzaminu końcowego na zasadach opisanych w niniejszym dokumencie podlega obowiązkowi ponownego szkolenia.
13. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej przerywa egzamin słuchacza i unieważnia egzamin końcowy lub odpowiednią jego część w przypadku:
  - a) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych;
  - b) wniesienia i korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej/ miejscu przeprowadzania egzaminu z urządzenia telekomunikacyjnego;
  - c) zakłócania przez słuchacza prawidłowego przebiegu części teoretycznej lub praktycznej egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym;
  - d) wykonywania zadania w sposób zagrażający bezpieczeństwu osób.
14. Informację o przerwaniu i unieważnieniu egzaminu końcowego lub jego części (teoretycznej lub praktycznej) zamieszcza się w protokole egzaminacyjnym wraz z pisemnym powiadomieniem kierującego na szkolenie.
15. Słuchacz, któremu przerwano i unieważniono egzamin końcowy lub jego część (teoretyczną i praktyczną), może przystąpić do egzaminu poprawkowego (całego lub jego odpowiedniej części) w kolejnym terminie wyznaczonym przez organizatora szkolenia.
16. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminów w przypadku szkoleń wynikających z odrębnych przepisów określają programy szkoleń wydane na podstawie tychże przepisów (w szczególności: szkolenie przygotowujące do egzaminu dopuszczającego do kierowania pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej

3,5 t. dla strażaka ratownika OSP, kurs dla strażaka ratownika OSP z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy).

VIII. ZASADY DOKUMENTOWANIA SZKOLEŃ

1. Komendy powiatowe/ miejskie PSP jako organizator szkoleń mają obowiązek poinformowania o terminach rozpoczęcia i zakończenia szkolenia, liczbie słuchaczy oraz o wynikach przeprowadzonych egzaminów właściwą terytorialnie komendę wojewódzką PSP.
2. Wszystkie realizowane szkolenia są ewidencjonowane odpowiednio przez szkoły i komendy wojewódzkie PSP.
3. Wszyscy słuchacze, którzy zdali egzamin końcowy otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, zgodne ze wzorem określonym w **załączniku nr 3**. Zaświadczenia wydaje organizator szkolenia.
4. Każde zaświadczenie o ukończeniu szkolenia o których mowa w pkt. 3 musi być opatrzone unikatowym numerem, zgodnym z zasadami numeracji zaświadczeń w PSP.
5. Organizator szkolenia ma obowiązek prowadzenia ewidencji wydanych przez siebie zaświadczeń. **Załącznik nr 4**.
6. W przypadku utraty oryginału zaświadczenia, absolwent szkolenia może wystąpić do właściwego kierownika jednostki organizacyjnej PSP, który wydał ten dokument, z pisemnym wnioskiem o wydanie duplikatu zaświadczenia.
7. Duplikat wydaje się na druku według wzoru obowiązującego w dniu wydania oryginału zaświadczenia. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz „**DUPLIKAT**”, a na końcu dokumentu dodać wyrazy „oryginał podpisał” i wymienić nazwisko osoby, która podpisała oryginał zaświadczenia, lub stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć pieczęcią urzędową.
8. Rodzaje dokumentacji z przebiegu szkoleń:
  - dokumentacja zgłoszeniowa – karty skierowania (**Załącznik nr 1**);
  - dokumentacja szkoleniowa (**Załącznik nr 2**);
  - zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (**załącznik nr 3**);
  - ewidencja zaświadczeń wraz z potwierdzeniem ich odbioru (**Załącznik nr 4**).

9. Na drugiej stronie karty skierowania znajduje się przykładowa klauzula informacyjna. Jeżeli organizator szkolenia będzie przetwarzał dane osobowe uczestnika szkolenia OSP w innych celach powiązanych z tym szkoleniem, np. w celu:
- zapewnienia bezpieczeństwa w obiektach Administratora lub dochodzenia ewentualnych roszczeń (monitoring wizyjny);
  - realizacji nauki w formie zdalnej (konieczność nadania i posiadania przez uczestnika loginu i hasła, adresu poczty elektronicznej);
  - udostępniania uczestnikom drogą elektroniczną materiałów i pomocy naukowych;
  - udostępniania uczestnikom drogą elektroniczną materiałów informacyjnych i promocyjnych przygotowanych przez jednostkę organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej;
  - ogólnego rejestrowania przebiegu wydarzenia (zdjęcia i wideo) - umieszczanie tych materiałów na stronie www jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej oraz na profilach w portalach społecznościowych Facebook, Twitter, itp.

wtedy taka klauzula informacyjna będzie niewystarczająca do wypełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 13 (w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą) lub art. 14 (w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE L 119 z 2016 r., s. 1, L 127 z 2018 r., s. 2 oraz L 74 z 2021 r., s. 35).

A zatem treść klauzuli informacyjnej jest klauzulą przykładową, zgodnie z zasadą prostoty (do odpowiedniego dostosowania przez konkretnego Administratora, który uwzględni właściwy kontekst przetwarzania, odpowiednio dopasowując treść klauzuli do pozostałych celów powiązanych z celem podstawowym);

10. Dokumentacja ze szkoleń strażaków OSP tworzona jest i przechowywana przez organizatora szkolenia.
11. Sprostowania błędu i oczywistej pomyłki w dokumentacji przebiegu nauczania dokonuje właściwy organizator szkolenia, poprzez skreślenie kolorem czerwonym nieprawidłowego zapisu, czytelne wpisanie nad skreślonym tekstem właściwych danych, a następnie potwierdzenie faktu własnoręcznym podpisem.
12. Każde uczestnictwo w szkoleniu powinno być udokumentowane w indywidualnej karcie wyszkolenia strażaka OSP (**załącznik nr 5**). Kartę wyszkolenia strażak OSP

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

zakłada po szkoleniu podstawowym strażaka ratownika OSP właściwy dla niego naczelnik OSP. Jest on odpowiedzialny za jej bieżącą aktualizację.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Niniejsze zasady wchodzi w życie z dniem podpisania.

X. RODZAJE DOKUMENTACJI Z PRZEBIEGU SZKOLENIA

Załącznik nr 1

.....
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

..... 1413 .....

(pozostałe oznaczenia zgodne
z instrukcją kancelaryjną jednostki)

Dokumentacja zgłoszeniowa

(karty skierowania)

Szkolenia .....

.....
prowadzonego w okresie

od ..... r. do ..... r.

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Załącznik nr 1a

Strona pierwsza

.....
(pieczęćka nagłówekowa jednostki zgłaszającej)

....., dnia .....
(miejscowość) (dzień-miesiąc-rok)

KARTA SKIEROWANIA

na

Szkolenie.....

(nazwa szkolenia)

organizowane przez .....

(nazwa jednostki organizującej szkolenie, adres)

w terminie .....

DANE SŁUCHACZA

1. Imię i nazwisko .....
2. Data urodzenia .....
3. Jednostka ochrony ppoż....., powiat ....., gmina .....

Oświadczam, że kierowany/-a:

- spełnia wymagania określone w programie szkolenia,
- posiada zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do udziału w szkoleniu podstawowym przygotowującym do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych lub posiada zaświadczenie lekarskie orzekające zdolność do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie ważne na czas szkolenia;
- posiada ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków ważne na czas szkolenia,
- został/a wyposażony/a w umundurowanie i sprzęt, które posiadają aktualne świadectwa dopuszczenia do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, są sprawne, spełniają wymogi zgodne z wytycznymi producenta i posiadają aktualny czasookres użytkowania na czas trwania szkolenia.

.....
(miejscowość, data)

.....
(imię i nazwisko, pieczęć
komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej/reprezentanta zarządu OSP)

OŚWIADCZENIE OSOBY KIEROWANEJ NA SZKOLENIE

Ja niżej podpisany/a potwierdzam poprawność moich danych osobowych zawartych w karcie skierowania oświadczam, że zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), zostałem zapoznany z klauzulą o następującej treści:

KLAUZULA INFORMACYJNA*

1. Administratorem przetwarzającym Pani/Pana dane osobowe jest: Komendant Szkoły/Wojewódzki/Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w ..... (adres ....., tel. ...., fax. ...., e-mail: .....).
2. W Szkole/Komendzie ..... Państwowej Straży Pożarnej w ..... wyznaczony został Inspektor Ochrony Danych: (adres ....., tel. ...., fax. ...., e-mail: .....).
3. Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e) RODO w związku z art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust.5 pkt 14 oraz art. 13 ust.6 pkt 15 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej w celu przeprowadzenia procesu kształcenia w trakcie szkolenia strażaka ochotniczych straży pożarnych.
4. Administrator przetwarza dane osobowe osób uczestniczących w szkoleniu wyłącznie w celu podanym powyżej.
5. Odbiorcą danych mogą być inne organy na mocy przepisów odrębnych ustaw, zespoły egzaminacyjne wyznaczone przez komendę wojewódzką właściwą dla organizatora szkolenia oraz podmioty świadczące usługi dla administratora na zasadzie powierzenia danych osobowych.
6. Pani/Pana dane osobowe pochodzą od podmiotu kierującego na szkolenie.
7. Kategorie Pani/Pana danych osobowych niezbędnych w procesie realizacji szkolenia zostały określone we wzorze skierowania na szkolenie.
8. Dane osobowe są przechowywane wyłącznie przez okres niezbędny do realizacji procesu szkolenia, a następnie – w celach archiwizacyjnych - przez czas określony w Jednolitym Rzeczym Wykazie Akt dla jednostek organizacyjnych PSP.
9. Przysługuje Pani/Panu prawo do żądania od administratora dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania.
10. Wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych z siedzibą w Warszawie, przy ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, jeżeli uzna Pani/Pan, że przetwarzanie narusza przepisy RODO.
11. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
12. Podanie danych osobowych Komendantowi Szkoły/Wojewódzkiemu/Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej jest warunkiem niezbędnym w procesie szkolenia, a konsekwencją ich niepodania jest brak możliwości zakwalifikowania na szkolenie.
13. Przetwarzanie podanych przez Panią/Pana danych osobowych nie będzie podlegało zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i 4 RODO.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis składającego oświadczenie)

Załącznik nr 2

.....
(pieczęć nagłówek organizatora)

.....1433.....

(pozostałe oznaczenia zgodne
z instrukcją kancelaryjną jednostki)

DOKUMENTACJA

Szkolenia .....

.....
prowadzonego w okresie

od ..... r. do ..... r.

Dokumentacja zawiera:

1. Rozkaz/ decyzja/ zarządzenie organizatora o rozpoczęciu szkolenia
2. Ewidencję słuchaczy
3. Plan/ realizacja zajęć dydaktycznych
4. Listę obecności
5. Protokół z przeprowadzonego egzaminu/ egzaminu poprawkowego:
  - a) rozkaz/ decyzja/ zarządzenie organizatora w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej,
  - b) wyniki egzaminu,
  - c) wzór testu egzaminu
    - zadania z egzaminu teoretycznego;
    - opis założeń/ scenariuszy do egzaminu praktycznego.

NUMER SZKOLENIA

.....

KIEROWNIK SZKOLENIA

.....

LICZBA SŁUCHACZY

.....

LICZBA ABSOLWENTÓW

.....

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

.....
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

EWIDENCJA SŁUCHACZY

Szkolenia .....

prowadzonego w terminie od ..... r. do ..... r.

Lp.	Nazwisko i imię	Data urodzenia	Nazwa OSP	Powiat
1.				
2.				
3.				
...				

Zatwierdził .....
(pieczęć i podpis organizatora szkolenia)

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
 OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
 W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

.....
 (pieczęć nagłówkowa organizatora)

**PLAN/
 REALIZACJA
 ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH**

Plan zajęć dydaktycznych					Realizacja zajęć dydaktycznych	
Data	Godziny od - do	Liczba godzin T/P	Numer tematu z programu szkolenia	Stopień, imię i nazwisko wykładowcy, instruktora*	Podpis wykładowców i instruktorów	UWAGI**
1	2	3	4	5	6	7

Plan/ Realizację zajęć dydaktycznych pod względem kompletności programu nauczania sprawdził kierownik szkolenia

.....
 (podpis)

* w przypadku zajęć praktycznych, realizowanych w komorach dymowych i symulatorach, wpisać dane instruktora realizującego zajęcia.
 ** wyjaśnienie przyczyn zmiany planu zajęć dydaktycznych (zmiana godzin realizacji zajęć, zmiana prowadzącego zajęcia itp.)

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
 OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
 W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

.....
 (pieczęć nagłówkowa organizatora)

LISTA OBECNOŚCI*

Szkolenia .....

prowadzonego w terminie od ..... r. do ..... r.

Lp.	Data																																					Liczba opuszczonych godzin
	nr tematu																																					
	Imię i nazwisko słuchacza																																					
1																																						
2																																						
3																																						
...																																						

Zweryfikował kierownik szkolenia .....
 (podpis)

* Dokumentować według oznaczenia: nieobecność „-”, obecność „/” (puste pole), spóźnienie „S” dopuszczalne nadpisanie znaku „-”.
 Wstawianie symboli na liście obecności dokonujemy **tylko i wyłącznie** piśmem odręcznym.

.....
(pieczęćka nagłówek organizatora)

..... dnia .....r.
(miejsowość) (dzień-miesiąc-rok)

PROTOKÓŁ Z NIE* PRZEPROWADZONEGO EGZAMINU/ EGZAMINU POPRAWKOWEGO*

Szkolenie.....
(nazwa szkolenia)

w którym uczestniczyło .....słuchaczy
(liczba)

przeprowadzone w .....
(nazwa organizatora szkolenia)

w okresie od ..... r. do ..... r.

według programu szkolenia .....
(nazwa programu, data zatwierdzenia)

Do przeprowadzenia egzaminu powołano komisję egzaminacyjną, na podstawie

rozkazu/decyzji/zarządzenia* nr ..... z dnia ..... r.

wydanego/wydanej przez .....

Skład komisji egzaminacyjnej:

Przewodniczący .....
(stopień, imię i nazwisko)

Zastępca przewodniczącego .....
(stopień, imię i nazwisko)

Członkowie .....

.....

.....

Forma** i termin egzaminu/egzaminu poprawkowego*:

Egzamin teoretyczny, ...r.
(data)

Do egzaminu dopuszczono ..... słuchaczy
(liczba)

Do egzaminu nie dopuszczono .....słuchaczy
(liczba)

Komisja egzaminacyjna stwierdziła, że egzamin teoretyczny zdało ..... słuchaczy.

Egzamin praktyczny, ...r.
(data)

Do egzaminu dopuszczono ..... słuchaczy
(liczba)

Do egzaminu nie dopuszczono .....słuchaczy
(liczba)

Komisja egzaminacyjna stwierdziła, że egzamin praktyczny zdało ..... słuchaczy.
(liczba)

* niewłaściwe skreślić

** w przypadku szkoleń kończących się jedynie egzaminem teoretycznym stawiamy kreski w rubrykach dotyczących egzaminu praktycznego

*** w przypadku odstąpienia od egzaminu rubryki dotyczące egzaminu teoretycznego i praktycznego należy przekreślić.

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Strona druga

Wnioski komisji egzaminacyjnej (ew. przyczyny nieprzeprowadzenia egzaminu):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pozostałe osoby ze składu
komisji egzaminacyjnej

Przewodniczący/ Zastępca przewodniczącego*
komisji egzaminacyjnej

.....
(stopień, imię i nazwisko)

dnia ..... r.

Załącznik do protokołu stanowią:

- rozkaz/ decyzja/ zarządzenie organizatora w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej,
- arkusz wyników egzaminu,
- wzór testu egzaminu (zadania z egzaminu teoretycznego, opis założeń/ scenariuszy do egzaminu praktycznego).

* niewłaściwe skreślić

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

.....
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

WYNIKI EGZAMINU*

Lp.	Nazwisko i imię	Teoria**	Praktyka**	Ocena ogólna**
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
...				

Pozostałe osoby ze składu
komisji egzaminacyjnej

Przewodniczący/ Zastępca przewodniczącego***
komisji egzaminacyjnej

.....
(stopień, imię i nazwisko)

dnia ..... r.

* Należy wpisać: kolumny 3,4 stosownie do formy egzaminu
** Stosujemy skalę zaliczył/a – nie zaliczył/a
*** niepotrzebne skreślić

ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH

Załącznik nr 4

Strona pierwsza

.....
(pieczęć nagłówkowa organizatora szkolenia)

ZAŚWIADCZENIE

Zaświadcza się, że:

Pan/Pani.....
(imię i nazwisko)

Urodzony(a).....
(data urodzenia)

ukończył(a) z wynikiem pozytywnym

SZKOLENIE.....

organizowane przez

.....
(nazwa organizatora prowadzącego szkolenie)

w dniach: od ..... do .....
(dzień-miesiąc-rok) (dzień-miesiąc-rok)

według programu z dnia ..... r.
(dzień-miesiąc-rok)

zatwierdzonego przez .....

*Do udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych jest uprawniony strażak ratownik OSP,
w myśl art.8 i 9 Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.*

....., dnia ..... r.
(miejsowość) (dzień-miesiąc-rok)

.....
(pieczęć, podpis
kierownika jednostki organizującej szkolenie)

Nr .....

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Strona druga

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
...				
RAZEM:				

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Załącznik nr 4

.....
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

..... **1462** .....

(pozostałe oznaczenia zgodne
z instrukcją kancelaryjną jednostki)

EWIDENCJA I POTWIERDZENIE WYDANYCH ZAŚWIADCZEŃ

Szkolenia .....

Lp.	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Data szkolenia	Nr zaświadczenia	Podpis odbierającego
1.					
2.					
3.					
...					

Zaświadczenia podpisał .....
(stanowisko stopień, imię i nazwisko)

**ZASADY PRZYGOTOWANIA STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH DO UDZIAŁU
W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Załącznik nr 5

Karta wyszkolenia strażaka OSP

Imię i nazwisko ..... Data urodzenia .....

Ochotnicza Straż Pożarna w ..... *

..... *
(data wstąpienia)

..... *

Lp.	Nazwa szkolenia	Termin szkolenia	Organizator	Numer zaświadczenia	Podpis naczelnika OSP
1.					
2.					
...					

* w przypadku zmiany jednostki OSP, należy podać nową nazwę i datę wstąpienia